

LISA 1. NÕO VALLA HETKEOLUKORRA JA KAASAMIS- PROTSESSI ÜLEVAADE

Hetkeolukorra ülevaate koostamiseks kasutati valla olemasoleva statistikat, avaliku küsitluse kaudu kogutud elanike sisendit ning teemade kaupa (avalik ruum, turism ja ettevõtlus, sotsiaalhoolekanne ja tervishoid) kaasatud valdkonnas tegutsevaid inimesi. Hariduse, noortevaldkonna ja kultuuri kaasamistegevustest ja hetkeolukorrast on ülevaade toodud haridus- ja kultuurivaldkonna arengukavas.

Kaasatud huvigrupid		Muud materjalid, millest arengukava lähtub
Vastajad Valla elanikud (n=116)	Kanalid Avalik arengukava küsitlus Valla rahvatervise profiili küsitlus Kaasamis-seminarid	Riigikontrolli aruanne "Kohalike omavalitsuste roll ettevõtluse edendamisel" Nõo valla arengukava 2037 Nõo valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2019-2030 Nõo valla jäätmekava 2015-2020 Nõo valla soojusmajanduse arengukava aastateks 2016-2026 Nõo valla õiguskorra ülevaade 2021 Nõo valla tervise- ja heaoluprofiili küsitluse tulemused Nõo valla rahvastikuproгноos Päästemeeti andmebaas Statistikaameti andmebaas/juhtimislauad Minuomavalitusus.fin.ee

Kaasamiseminaridel osalejad

Avalik ruum	Sotsiaalne heaolu	Ettevõtlus ja turism
<ul style="list-style-type: none"> • Vallavalitsuse arenguspetsialist Piia Raig • Valla keskkonnaspetsialist Merike Kruuse • Valla ehitusspetsialist Aarne Timm • Valla ehitus- ja majandusosakonna juhataja Sven Tarto • Arengukomisjoni esimees Janar Saviir • Arengukomisjoni liige Arno Anton • Arengukomisjoni liige Viktor Kors • Keskkonnainvesteeringute Keskuse keskkonnaekspert Eva-Ingrid Rõõm • Luke mõisa esindaja Gaili Kangur • Endine vallavolikogu aseesimees Mait Raig • Nõo Põhikooli õpilasesinduse esindaja Kätti Rahnel 	<ul style="list-style-type: none"> • Valla sotsiaalosakonna juhataja Ene Mõlter • Vallasekretär Aira Laul • Valla sotsiaaltööspsialist Jaanika Liblik • Valla lastekaitsepsialist Agnes Laasber • Valla arenguspetsialist Piia Raig • Valla avalike suhete spetsialist Liia Sirel • Valla sotsiaalkomisjoni esimees Jaanus Järveoja • Valla sotsiaalkomisjoni liige Tiiu Saarsen • Nõo hooldekodu esindaja Ene Arus • Valla perearst Tiiu Kaasik • Nõo lasteaia Kröll direktor Kristi Voore • Lasteaia liikumisõpetaja Helen Klaos • Kirikuõpetaja Mart Jaanson • Nõo lasteaia Kröll tervisetöötaja Endla Aav • Nõo piirkonna politseinik Annika Jukk • Nõo päästeseltsi pealik Kadri Sarapuu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vallavanem Maano Koemets • Valla arenguspetsialist Piia Raig • Avalike suhete spetsialist Liia Sirel • Arengukomisjoni esimees Janar Saviir • Eesti Kultuurkapitali ja volikogu esindaja Rain Sangernebo • Järiste Veinitalu esindaja Kristel Sööt • Luke mõisa esindaja Gea Järvela • KV Savikoja esindaja Kairit Vene • Kirikuõpetaja Mart Jaanson • Wako värkstuba/Wana-Kolga Tsiklitall esindaja Jaan Sild • Viinamärdi talu esindaja Annemari Polikarpus

NÕO VALLA ÜLDSEIS

Rahvastik

OÜ Cumuluselt tellitud Nõo valla rahvastiku- ja teenusvajaduse prognoosi järgi on senise sisserände määra säilimise kohaselt oodata valla rahvaarvu kasvu aastaks 2030 5100 elanikuni ja 2040. aastaks 5500 elanikuni. Sellega seoses kasvab lähiaastatel vallas nii lasteaiarühma-, põhikooli- kui ka gümnaasiumiealiste arv. Samas kas selle kümnendi lõpus või järgmise algul kasv pidurdub või pöördub isegi languseks, mistõttu ametlikud soovitused nende poolt olid järgmised.

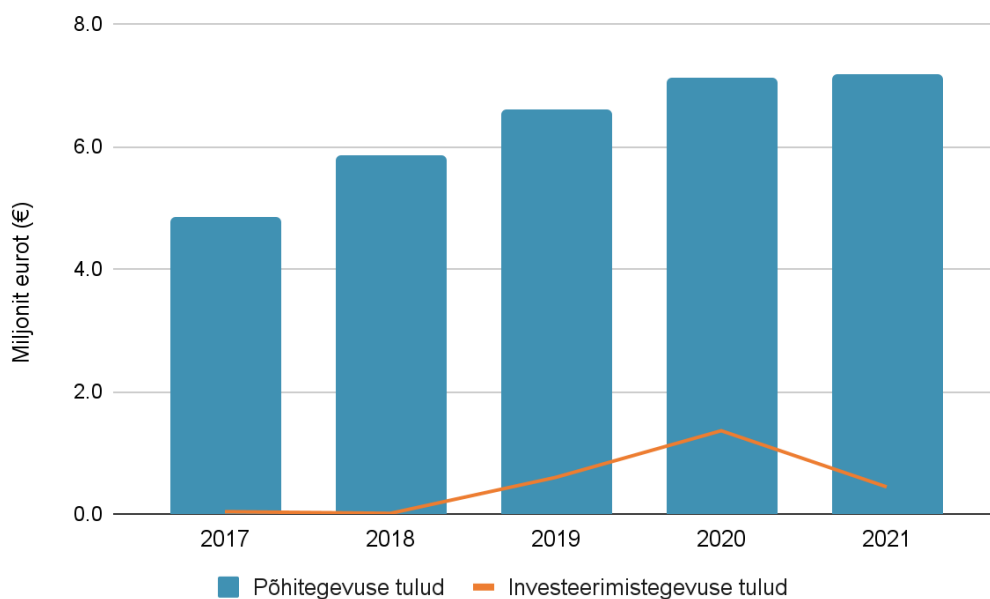
1. Tagada alusharidusteenuse osutamine tänastes asukohtades ka tulevikus, sh vähemalt ühe lasteaiarühmana Lukes ja Nõgiarul ja kahega Tõravere. Nõo alevikku oleks aga vaja juurde vähemalt ühte lasteaiarühma.
2. Samuti on piisav ka olemasolev põhihariduse korraldus ning uusi koole ei peaks avama.

Peale alaealiste kasvab ka valla tööealiste elanike arv aastaks 2030 umbes 3000 inimeseni ning aastaks 2040 umbes 3300 inimeseni (hetkel on neid umbes 2500). Samuti kasvab lähikümnenditel järjepidevalt vanemaealiste (üle 64-aastaste) arv vallas, jõudes jätkudes aastaks 2030 peaaegu 900 ning aastaks 2040 umbes 1100 inimeseni (kirjutamise hetkel on vanemaealisi pisut alla 750). See seab suure tõenäosusega ka täiendava koormuse senisele sotsiaalhoolekande ja tervishoiu süsteemile.

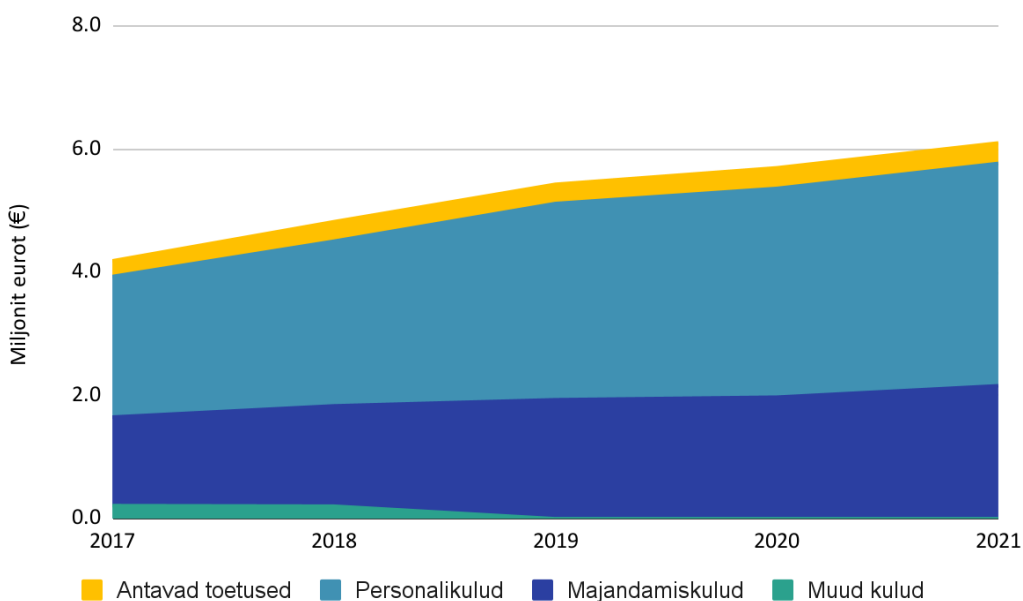
Samas peab silmas pidama, et need prognoosid on tehtud eeldusel, et senised rändetrendid jätkuvad. Kui nii aga ei peaks minema ja sisseränne valda ei ületa enam väljarännet, on oodata kõigi vanusegruppide suuruse stagneerumist, v.a vanemaealiste – nende arv kasvab endiselt, ent aeglasemas tempos ning tõuseks aastaks 2040 23%-ni valla rahvastikust.

Majanduslik seis

Nõo valla põhitegevuse ja investeerimistegevused tulud viimastel aastatel pidevalt kasvanud. Investeerimistegevuse tulud on varade müük, finantstulud ning suurimana põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine. Põhitegevuse tuludest moodustas 2021. aastal 64% maksutulud, 31% saadavad toetused, 5% kaupade ja teenuste müük, lisaks moodustas väga väikse osa muu tegevustulud. Tulude osakaalud on viimastel aastatel püsinud sarnases suhtes.

Nõo valla põhitegevuse ja investeerimistegevuse tulud aastatel 2017–2021.

Nõo põhitegevuse kulud aastatel 2017–2021.

VALLA JUHTIMINE

Statistiline ülevaade

Statistikaameti andmetel oli 2020. aasta seisuga valdav enamik elanikest valla juhtimisega igas tahus üleüldiselt rahul: nii juhtimise enda ja valla üldise arengusuunaga (mõlema puhul u 80% on väga või pigem rahul) kui ka elanike kaasamisega valla üld- ja ruumilise arengu kavandamisse (mõlemal juhul u 2/3 elanikest on väga või pigem rahul). Tuleb aga meeles pidada, et viiendik kuni kolmandik elanikest kas pigem või üldse ei ole valla juhtimisega rahul.

Mis on valdkonnas hästi?

Rahandusministeeriumi andmete kohaselt on Nõo valla valitsemise tugevamateks külgedeks efektiivsus ja finantsiline jätkusuutlikkus, avatud, läbipaistev ja koostööaldis valitsemine ning elanike rahulolu ja aktiivsus. Samuti oli ühe tugevusena märgitud olukord ametnike töötasuga. Valla enda küsitlus peegeldas riiklikku andmestikku ning üleüldiselt hinnati, et omavalitsuse juhtimine toimib hästi, kommunikatsioon toimib ja on inimlik, vallal on hea maine ning juhtimisel arvestatakse elanike soovidega.

Mis on valdkonna arengukohad?

Elanike küsitluse tulemuste järgi on olnud vajakajäämisi nii ametnikega suhtlemise kiiruses kui ka suhtumises, tuntakse puudust laiemast kaasamisest ja aruteludest ning tehti ettepanekud luua tagasisideküsitlus valla teenuste kohta, valla kinnisvara ühtselt hallata ning muuta dokumendihaldus süsteemsemaks. Rahandusministeeriumi andmete kohaselt võiks Nõo vald arendada valitsemist järgmistes tahkudes.

- Arvestada volikogu otsustes rohkem revisjonikomisjoni tulemustega.
- Luua sisekontrolöri ja -audiitori positsioonid või osta teenus sisse.
- Kehtestada asustusüksuse vanema statuut.
- Tagada valla ühingute tegevuse suurem läbipaistvus (nt aruandluse kaudu).
- Muuta volikoguistungite veebi- või audiosalvestid regulaarselt kättesaadavaks.
- Rakendada kaasavat eelarvet.
- Suurendada toetuste osakaalu valla sissetulekutest ning koolituskulude osakaalu tööjõukuludest.
- Kasutada eelarvestamisel tulemus- või mõjuindikaatoreid.
- Tõsta valla kinnisvara seisukorda.
- Langetada valitsemiskulude osakaalu.
- Kaasata valla elanikke rohkem omavalitsuse juhtimisse.

SOTSIAALSE HEAOLU VALDKONNA HETKEOLUKORD

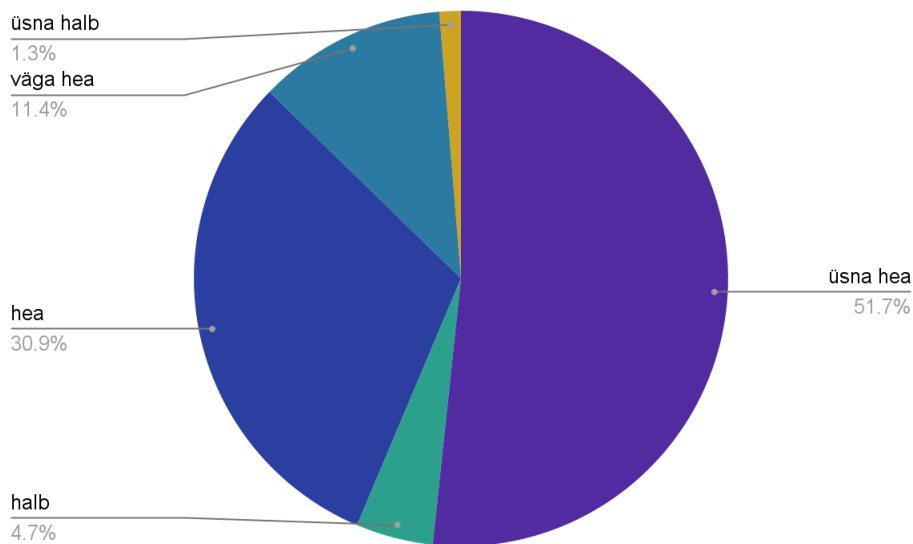
Statistiline ülevaade

Nõo valla poolt korraldatavad ja osutatavad teenused on valla sotsiaalhoolekandeline abi andmise korra järgi järgmised:

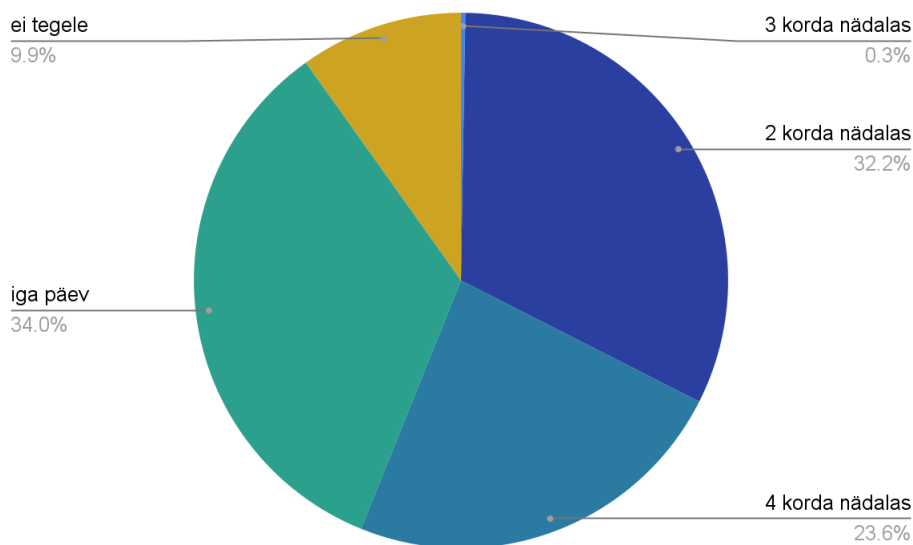
1. koduteenus;
2. väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus;
3. tugiisikuteenus;
4. täisealise isiku hooldus;
5. isikliku abistaja teenus;
6. varjupaigateenus;
7. turvakoduteenus;
8. sotsiaaltransporditeenus;
9. eluruumi tagamine;
10. võlanõustamine;
11. lapsehoiuteenus;
12. asendushooldusteenus;
13. järelhooldusteenus;
14. pesupesemisteenus;
15. täiendavad vajaduspõhised teenused.

Tervisevaldkonnast on vallas olemas perearstikeskus, kaks apteeki, hambaravikabinet ning Nõo põhikoolis psühholoogiteenus.

2022. aastal viis vald läbi rahvatervise küsitluse. Sellele vastas kokku 385 inimest. Küsitlustulemuste järgi peavad valla elanikud ennast valdavas enamuses terveteks: ainult 6% vastanutest pidas oma terviseseisu kas halvaks või üsna halvaks; ülejäänud pidasid seda kas üsna heaks, heaks või väga heaks. Seda kinnitavad ka nende vastused küsimusele, kui sagedasti nad teevad korraga vähemalt 30 minutit füüsilist tööd või sporti, millest selgub, et tegemist on väga aktiivse elanikkonnaga.

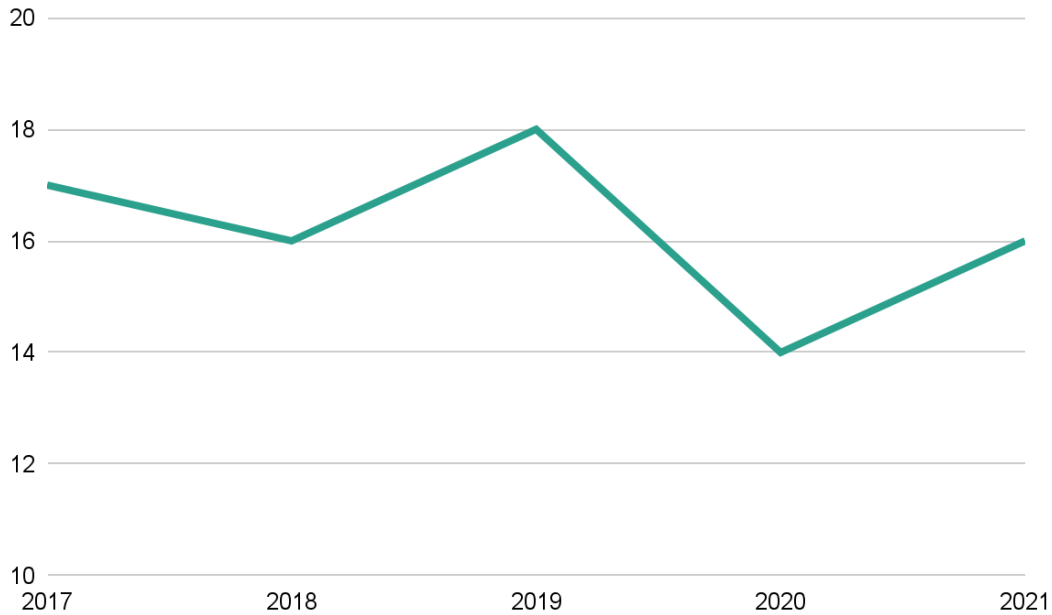

Nõo valla elanike hinnang oma tervisele. Allikas: rahvatervise küsitlus.

Nõo valla elanike füüsilise töö või spordiga tegelemise sagedus (vähemalt 30 minutit korraga). Allikas: rahvatervise küsitlus 2022.

Nõo piirkonna politseiniku hinnangul on tegemist Tartumaa ühe turvalisima vallaga. Väärtegusid sooritatakse aastas keskmiselt 200, registreeritud kuritegusid on umbes 35. Tulekahjud on iga-aastane, kuid mitte väga ulatuslik probleem, kõikides viimase viie aasta jooksul 14 ja 18 juhtumi vahel. Päästeameti väljakutseid on aastas keskmiselt 75, millest umbes iga kuues on valesväljakutse. Avalikus küsitluses osalenud valla elanikest tõid paljud aga eraldi välja, et peavad valla elukeskkonda üldiselt turvaliseks.

Tulekahjude arv Nõo vallas aastatel 2017–2021. Allikas: Päästeamet.

Mis on valdkonnas hästi?

Kaasamiseminaril osalenute järgi on Nõo vallas sotsiaal- ja tervishoiu valdkonnaga päris palju hästi.

- **Üleüldiselt** on vallas kehvemal järjel olevaid elanikke vähe, elanikud tulevad enamasti hästi toime, on olemas valdkonda reguleerivad alusdokumendid ning vald võtab osa erinevatest valdkonna üleriiklikest projektidest (kodude tuleohutuse projektid, kodukohandus jt).
- **Tervishoiu valdkonnas** on arstiabi (nt hambaravi, iluteenused, perearst) tänu perearstikeskusele ja apteekidele kiiresti kättesaadav ning tänu valla väiksusele tunneb perearst kõiki oma nimistus olevaid elanikke.
- **Sotsiaalhoolekande valdkonnas** tegutsevad südamega tööd tegevad ja professionaalsed spetsialistid ning vallas osutatakse kõiki seadusest tulenevaid teenuseid, tehes koostööd teiste valla asutuste, naaberomavalitsuste ja erasektoriga ning jõudes kõigi abivajajateni.
 - a. Vallas on olemas kvaliteetne hooldekodu, päevakeskus, hooldustöötajad, koduteenuse pakkumise võimalused ning erinevad sotsiaaltoetused abivajajatele (nt kohatasu toetus ja lasteaia kohatasu vabastus paljulapselistele peredele).
- **Tervislikku eluviisi ja aktiivset kogukonnaelu** soosivad vallas spordirajatised, kergliiklustee, rannahall, järv, tervisemeeskond, raamatukogud, Nõo kaks kogudust ning huvitegevuse võimalused.
- **Turvatus** on vallas kõrge, sh tänu heale koostööle Päästeseltsiga.

Mis on valdkonna arenguvajadused?

Sellele kõigele vaatamata pidasid osalised oluliseks välja tuua järgmised valdkondlikud arenguvajadused.

- **Üleüldiselt** on vallas vaja eraldi tervise- ja kogukonnakeskust, mis hõlmaks endas endas vajalikke sotsiaal- ja terviseteenuseid (turvakodu, varjupaik, taastusravi jne), soosida elanike koostööd lastekaitse ja politseiga ning lihtsustada info kättesaadavust riiklikest infosüsteemidest.
- **Tervishoiu valdkonnas** on vaja luua valda kogukonnapsühholoogi töökoht ning Nõo perearsti juurde koduõe teenus.
- **Sotsiaalhoolekande valdkonnas** on kriitiline puudus sotsiaalmajadest/-ruumidest ja tugisikutest ning on vaja luua mitmeid täiendavaid kompetentse.
 - Transporditeenust tuleb võimaldada ka ratastooli vajavatele inimestele.
 - Hoolduskoormusega inimestele tuleb võimaldada puhkust, sh nt hooldushaigla abil.
 - Alus- ja põhihariduses osalemise võimalusi tuleb laiendada sügava puudega lastele ning pakkuda tuge vaimse tervise probleeme kogevatele noortele.
 - Tuleb luua valmisolek Nõo valda pagulaste ja välismaalaste vastuvõtuks ning nende kohanemise toetamiseks.
 - Samuti on vaja laiemalt kasutada vabatahtlike seltsilisi abivajajate leidmiseks ja neile toe pakkumiseks, üldiselt parendada abivajajate märkamise süsteemist ja info laekumist läbi teavitustöö, piirkonna-/külavanemate tegevuse ning koostöö avaliku, kolmanda ja erasektori vahel.
- **Tervisliku eluviisi ja aktiivse kogukonnaelu soosimiseks** tuleb laiendada sotsialiseerumise ja vaba aja tegevuste võimalusi, sh käivitades seltsielu külakeskustes ja luues kogukonnaaedu.
 - Erivajadustega inimesi peab aktiivsemalt kaasama valla ellu, sh selgitades välja ja lahendades valla ligipääsetavuse probleeme.
 - Vanemaerialistele tuleb luua võimalused digipädevuste arendamiseks (nt koostöös Nõo Reaalgümnaasiumi gümnasistidega).
 - Tuleb kasvatada, toetada ja tunnustada piirkondlikke aktiviste ning kodanikuühendusi omaalgatuste loomisel.
- **Turvalisuse arendamiseks** tuleb valda rajada päästekomando, luua kerksuskeskus ning tõsta valla valmidust reageerida erinevatele kriisidele ja aidata oma elanikke.

ETTEVÕTLUSE JA TURISMI HETKEOLUKORD

Statistiline ülevaade

Statistikaameti andmetel oli Nõo vallas 2021. aasta seisuga registreeritud 4 aktsiaseltsi, 258 osaühingut, 67 füüsilisest isikust ettevõtjat. Kõige rohkem ettevõtteid on 2021. aasta statistika kohaselt põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi tegevusalas (63), samuti ehituses (41) ja töötlevas tööstuses (39), kusjuures põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi ettevõtete arv on langustrendis (aastal 2017 oli selle valdkonna ettevõtteid 76), samas kui teiste arv kasvab (ehituses ja töötlevas tööstuses oli tol ajal vastavalt 31 ja 35 ettevõtet). Suurimad ettevõtted käibe ja töökohtade arvu poolest on OÜ Nõo Lihatööstus, AS Retent, OÜ Juurviljaait ja OÜ Madix Teritus, põllumajandusettevõtetest OÜ Soone Farm.

Nõo vallas on mitmekesised turismi ja vaba aja veetmise võimalusi, millest peamised on välja toodud alloleval joonisel.

Mis on valdkonnas hästi?

Kaasamiseminaril osalenute järgi on Nõo vallas ettevõtluse ja turismiga hästi järgmistes tahkudes.

- **Üleüldiselt** on Nõo vallal hea asukoht Tartu ja Elva ning maantee läheduses ning ühendus lennujaama ja raudteega. Samuti on tegemist kasvava vallaga, pakkudes nii ümberasujate kui ka nende tuttavate külaskäikudega suuremat sisenõudlust Nõo toodete ja teenuste järele kui ka täiendavat tööjõudu. Mõlemad tegurid soosivad nii ettevõtlust kui ka turismi.
- **Turismi** arenguks on olemas mitmeid erilaadseid turismiobjekte ja -üritusi, nt: Tõravere observatoorium, Luke mõis ja mõisapark, Vapramäe looduspiirkond, Vitipalu matkarajad, Voika küla kivikalmed, Nõo kirikud, Valgusfestival, Kolga laad, Wana-Kolga tsiklitall, Klaperjaht, Palu puhkekeskus.
 - Nende kaudu on võimalik väärtustada ja arendada nii pärandkultuuri, talukultuuri kui ka kultuuriturismi.
 - Sihtpunktidel nagu Luke mõisapark ning suurematel sündmustel (Kolga laad, Valgusfestival) on olemas oma kindel publik.
- Ka **ettevõtluse** vallas räägib Nõo kasuks omajagu head: siin on palju hea mainega tootmis- ja teenindusettevõtteid (sh Eesti tipptegijaid nagu Nõo lihatööstus) mitmekesistes tegevusvaldkondades, mis loovad hulganisti töökohti üle valla.
 - KOV suhtub uutesse tulijatesse ja olemasolevate ettevõtete plaanidesse soosivalt ja koostöövalmilt ning kogu vajalik asjaajamine käib kiirelt, sõbralikult ja lihtsalt.
 - Ka ettevõtted ise on koostöövalmid. Loodud on näiteks teadusalane koostöö observatooriumiga põllumajanduses.
 - Vallas on olemas ka elanikele vajalikud kauplused ning külades käivad kaubabussid.

Mis on valdkonna arenguvajadused?

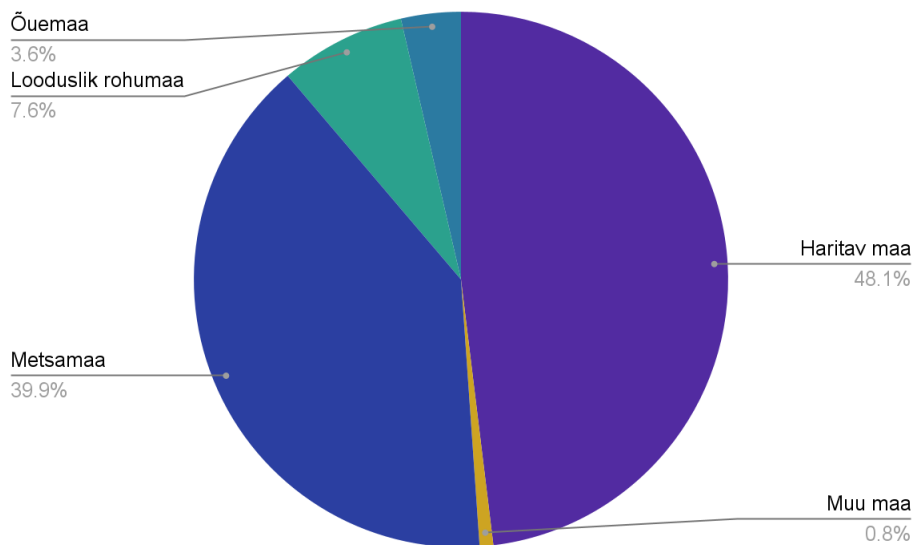
Samas on kaasamiseminaril osalenute meelest valdkonnas veel omajagu arenguruumi.

- **Mõlemat valdkonda puudutavad arenguvajadused** puudutavad ettevõtete reklaami ja tutvustamist, majutuskohti ning vallavalitsuse tuge.
 - Ettevõtete reklaamimiseks ja tutvustamiseks on vaja luua Nõosse reklaamikohti (nt turismiinfopunkti, digi- ja infokraane) ning tutvustada Nõod turismi- ja ettevõtlusmessidel.
 - Majutuskohti on Nõo vallas vähe nii valda küllastajate kui ka mobiilse töajõu jaoks.
 - Vald saaks ettevõtteid aidata, pakkudes nõu projektirahastuse hankimisel ning ja arvestades ettevõtjate vajadustega üldplaneeringu koostamisel.
- **Turismi** valdkonnas on oluline arendada valla turismiobjekte, korraldada valla tuntust suurendavaid üritusi ning luua toitlustus- ja majutusvõimalusi küllastajate jaoks.
 - Valla turismiobjekte tuleb nii korrastada, juurde luua vastavalt Nõo valla ja kihelkonna väärikale ajaloolisele kui ka tähistada ühtse kultuuriteerajaga.
 - Nõo tuntuse suurendamiseks tuleb kas luua või kasvatada olemasolevatest sündmustest suurüritus nagu toidufestival, Nõo fest, rekordipurustamise võistlused jne. Valla identiteeti tuleb rohkem integreerida Nõo kihelkonna kombeid, rahvariideid jne.
- **Ettevõtluse** valdkonnas on suurim puudus kiirest internetist, töajõust ja ajutise töajõu majutuse võimalustest ning teatud piirkondades (nt Nõgiarus) ka elektrist.

AVALIKU RUUMI HETKEOLUKORD

Statistiline ülevaade

Nõo valla üldpindala on 169,1 km², vallas on 2 alevikku (Nõo ja Tõravere) ning 20 küla. Nõo vald on suuruselt 59. omavalitsus Eestis, millest väiksemad on veel 20 omavalitsust.

Nõo valla maa kõlvikuline jaotus 2022. aastal.

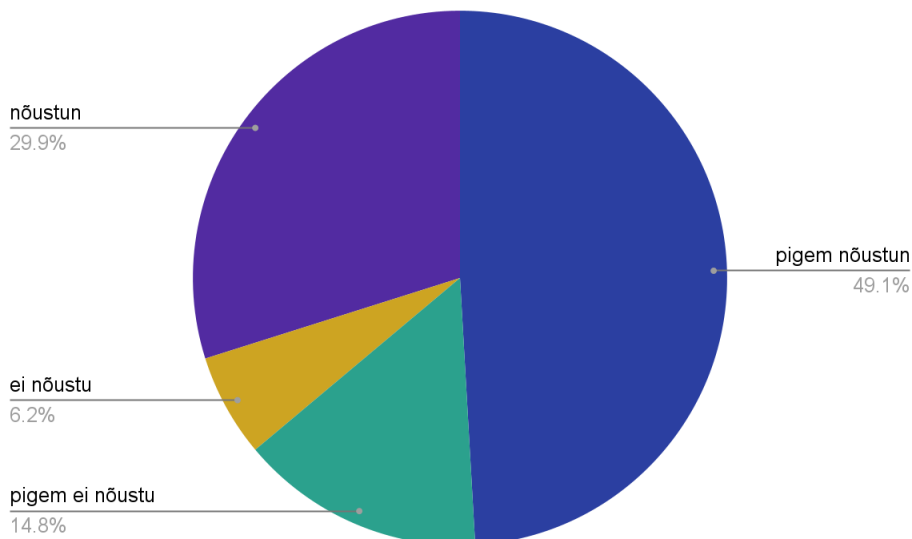
Omandivormi poolest on 79% valla maast eraomandis, 20% riigiomandis ja 1% munitsipaalomandis. Nõo valla omandis on 288 kinnisasja, sh 17 korteriomandit. Nõo vallale kuuluvatest kinnisasjadest on 46% transpordimaa sihtotstarbega ning 34% sotsiaalmaa sihtotstarbega.

01.01.2022 seisuga on Nõo vallale kuuluvaid avalikult kasutatavaid teid 159 km, nendest 140,5 km maanteid ja 18,5 km tänavaid. Valdavalt on valla omandis kruuskattega teed ja tänavad (135,7 km). Teedest ja tänavatest kokku on 20,4 km mustkatte, pinnatud või asfaltbetoonkattega.¹

¹ Allikas: Teeregister

Loodusmaastik ja tervisespordi võimalused

Maastikuliselt asub Nõo vald valdavalt Kagu-Eesti lava-maal. Valla lõunapoolsesse ossa ulatub Otepää kõrgustiku loodeserv. Lava-maal on suhteliselt viljakate muldadega ala, mida ilmestavad Elva, Nõo ja Voika ürgorud, Pangodi mäed ja Vapramägi. Otepää kõrgustiku servaalale jääb Laguja piirkond oma kaunite kuplitega. Selline mitmekesine looduskeskkond võib olla ka üks põhjustest, miks Nõo rahvatervise küsitluse järgi on peaaegu 80% valla elanikest valla tervisespordi võimalustega rahul.

Elanike hinnang tervisespordivõimaluste piisavusele vallas. Allikas: rahvatervise küsitlus 2022.

Mis on valdkonnas hästi ja mis vajab arendamist?

Arengukava kaasamiseminaride ja vallavalitsuse sisendi põhjal on koostatud ülevaade avaliku taristu seisukorrast.

	HÄSTI/OLEMAS	VAJAB ARENDAMIST
JÄÄTME- MAJANDUS	<ul style="list-style-type: none"> Nõo elanikel on võimalik viia liigiti jäätmeid kahte Tartu linna jäätmejaama. Vallas on olemas 23 pakendipunkti, 8 vanapaberikonteinerit. Kaks korda aastas toimub ohtlike ja elektroonikajäätmete kogumisring vallas. Nõo aleviku ja Uuta küla majapidamised saavad liituda pakendikotiteenusega. Vallas on olemas rehvide kogumiskoht. 	<ul style="list-style-type: none"> Keskse jäätme punkti loomine parandamise võimalustega. Rohkemate liikide kaupa jäätmete sorteerimise võimaldamine (nt klaas).
TÄNAVA- VALGUSTUS	<ul style="list-style-type: none"> Nõo & Tõravere alevikus Luke, Nõgiaru, Vissi, Tamsa ja Meeri külades 	<ul style="list-style-type: none"> Kõikides tiheasustusega aladel ei ole valgustust. Valgusreostuse vähendamine sensoritega valgustitega. Valgustus sportimiseks sobivatele metsaradadele.
TEED	<ul style="list-style-type: none"> Kõvakattega teede osakaal on suurenenud (valla teede seas). Riigiomandis teed on kõvakattega. Kavandatakse neljarealist maanteed. 	<ul style="list-style-type: none"> Sõidukite raudteeületuskoht Tõraveres on ohtlik. Kruusateede asendamine mustkattega teedega/tolmuwabaks muutmine. Kergliiklusteede ühenduste loomine bussi- ja rongipeatusteni, Tänavate turvalisuse edasiarendamine.
(ÜHIS)- TRANSPORT	<ul style="list-style-type: none"> Nõost on rongiga ühenduvus Elvasse, Tartusse, sealt edasi üle Eesti. Hea ühenduvus üleüldiselt valla sees (aleviku ja külapääkondade vahel) ja naabervaldadega. 	<ul style="list-style-type: none"> Valla lõunaosas on vähe ühistranspordi võimalusi. Vähe "pargi ja reisi" lahendusi Puudulikud elektriautode laadimise võimalused. Bussipeatustesse on vaja ooteruumi juurde. Ühistranspordi võimaluste loomine noortele alevikus tegevustes osalemiseks.

<p>ÜHIS- VEEVÄRK JA KANALI- SATSIOON</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nõuetele vastavad ühisveevärg ja kanalisatsioon Nõo, Tõravere, Vissi, Meeri, Nõgiaru ja Luke reoveekogumisaladel. • Uuta ja Vissi küladesse ulatub Elva reoveekogumisala. • Kinnistute omanikud on valdavalt liitunud ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga. 	<ul style="list-style-type: none"> • Suuremate endiste suvilapiirkondade liitumine (Meeri, Illi ja Voika piirkond).
<p>SIDE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kaabliga internet olemas enamikus Nõo alevikust, Tõravere kompaktselt hoonestatud alal ja Vissi küla suurematel kompaktselt hoonestatud aladel • Ühe õhu levib kiire internet alevikus. • Vallas on olemas postipunkt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiheasustusaladele kaabliga interneti saamise võimalus. • Kiire interneti võimaluste loomine hajaasustuspiirkondades.
<p>SOOJUS & ELEKTER</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Olemas on hakkepuidu katlamaja, mis on üldiselt majanduslikult otstarbekas soojusenergia allikas. • Katlamaja soojustab Nõo aleviku kortermaju ning on potentsiaal ka läbi võrgu laiendamise katlamaja kuluefektiivsust tõsta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Koostootmisjaama rajamine. • Taastuenergia tootmise võimaluste rajamine.